

Jaarverslag

2024

**Partij voor
de Dieren
Brabantse
Delta**

Inhoud

Voorwoord	4
Inzet op onze hoofdthema's	7
Moties en amendementen	14
Vragen	15
Debatbijdragen	15
Media	17
Successen!	17

Copyright 2025.

Fotos en tekst: Partij voor de Dieren Brabantse Delta

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze publicatie mag worden veeleelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van [Partij voor de Dieren Brabantse Delta](#).

1. Voorwoord

Beste lezer,

Naast een reflectie op ons afgelopen politieke jaar wil ik graag ook iets zeggen over dit jaarverslag. In onze fractie is het een traditie geworden dat de nieuwkomer in de fractie het jaarverslag maakt. De eerste keren was ik dat zelf, daarna Ludo, vervolgens Indra, Marinel, en deze keer deed Claudia het. Laat dit nu net de huidige samenstelling van onze fractie zijn. Het maken van dit jaarverslag lijkt wel een investering te zijn: *wie schrijft die blijft!* Het bleek daarnaast een goede zet te zijn om Claudia ervoor te vragen vanwege haar achtergrond in grafisch ontwerp, want dat heeft ons een jaarverslag in een nieuw jasje opgeleverd!

Claudia Bock is ons team na het zomerreces komen versterken. De aanleiding hiervoor was het vertrek van Hanneke van Andel-van Diepeningen als burgerlid. Haar enthousiasme en creativiteit zijn voor onze fractie zeker een gemis, maar ze blijft deze kwaliteiten inzetten voor onze gedeelde idealen. Rond dezelfde tijd is ook Wim Jannes gestopt als fractieondersteuner, een rol die hij heeft vervuld sinds de komst van Partij voor de Dieren in waterschap Brabantse Delta. Ik ben hem zeer erkentelijk voor zijn inzet en steun door de jaren heen.

Waar onze samenstelling aan verandering onderhevig was, zijn onze idealen als een muur blijven staan. Verschillende onderwerpen worden al jarenlang door ons geagendeerd, en daar hebben we in 2024 de vruchten van mogen plukken. Voor het eerst nam het waterschap de term 'klimaatcrisis' over in zijn strategische agenda, trok het geld uit voor onderzoek naar uitfasering van de wrede verdrinkingsval voor muskusratten, en werden er moties aangenomen om op een diervriendelijke manier met uitheemse rivierkreeften om te gaan. Dat was in onze vorige bestuursperiode echt ondenkbaar! Ook werd er een Nacht van de Nacht evenement georganiseerd vanuit het waterschap, een grote wens van onze fractie omdat we daarmee als overheid een sterk signaal afgeven over lichtvervuiling. Marinel organiseerde een prachtige wandeling door het duister, waar zowel inwoners van het waterschap als ook medewerkers en bestuurders aan deelnamen.

Helaas was het niet allemaal rozengeur en maneschijn in Brabantse Delta. De bestuurlijke spanningen die zich al sinds de verkiezingen hadden opgebouwd kwamen tot een uitbarsting die zelfs de landelijke media haalde, toen de coalitiepartijen ervoor zorgden dat niet *alle* fracties in de vertrouwenscommissie mochten voor de benoeming van een nieuwe dijkgraaf. Met een vijftal oppositiepartijen hebben wij nog een uiterste poging gedaan om hen van gedachten te doen veranderen door de Commissaris der Koning om advies te vragen, maar de bespreking van dat advies is óók door de coalitiepartijen geblokkeerd. Wij vinden dat kwalijk, en we vrezen dat de nieuwe dijkgraaf met een achterstand begint wanneer er bij meerdere fracties geen draagvlak blijkt te zijn voor haar of zijn kandidatuur.

Maar laat ik zorgen dat er nog iets te lezen overblijft in dit jaarverslag. Welke moties dienden wij in, hoe haalden we de media, welke vurige betogen hielden we? Er is veel dat we met jullie, onze achterban, willen delen. Veel leesplezier, en wie weet doe je inspiratie op voor manieren om zelf in actie te komen voor onze idealen.

Met vriendelijke groet,

Cynthia Pallandt

fractievoorzitter Partij voor de Dieren Brabantse Delta

2. Inzet op onze hoofdthema's

Onze idealen

- [Schoon oppervlakte- en grondwater](#)
- [Dieren verdienen bescherming](#)
- [Duurzaam natuurbeleid](#)
- [Veilige dijken, duurzame dijken](#)
- [Natuurlijk waterpeil en waterafvoer](#)
- [De vervuiler betaalt](#)
- [Echte democratie](#)
- [Overheid geeft het goede voorbeeld](#)
- [Verantwoorde digitalisering en data](#)

Op onze website brabantsedelta.partijvoordedieren.nl staan deze (en enkele andere) thema's uitgelicht.

De Partij voor de Dieren heeft een planeetbrede visie

Als fractie (met twee zetels) in het Algemeen Bestuur (AB) van waterschap Brabantse Delta concentreren wij ons op de kernthema's van de Partij voor de Dieren: dieren, natuur en milieu.

Voor een waterschap dat natuur en dieren wél beschermt

Het waterschap Brabantse Delta is verantwoordelijk voor waterveiligheid, waterkwaliteit en waterkwantiteit in een groot gebied. Het werkgebied van waterschap Brabantse Delta omvat het deel van de provincie Noord-Brabant dat ligt ten westen van de lijn Waalwijk/Baarle-Nassau en ten zuiden van het Hollandsch Diep, de Amer en de Bergsche Maas (Bron: Brabantse Delta).

De Partij voor de Dieren vindt dat deze verantwoordelijkheid voor het water zich niet alleen moet richten op menselijke belangen, maar óók op de bescherming van dieren en natuur. Water is immers een cruciaal

leefgebied voor talloze soorten. Toch zien we dat het waterschap nog altijd te vaak de belangen van landbouw, industrie en hengelaars vooropstelt, niet zelden ten koste van biodiversiteit en ecologisch herstel.

Klimaatverandering: urgentie neemt toe

Het afgelopen jaar werd pijnlijk duidelijk hoe urgent de klimaatcrisis is. Extreme weersomstandigheden, zoals langdurige droogte en hevige neerslag, blijven zorgen voor grotere druk op waterbeheer. In 2024 zagen we in Brabant perioden van extreme regenval, afgewisseld met droogte, wat leidde tot wateroverlast én verdroging van natuurgebieden. De Partij voor de Dieren dringt aan op structurele oplossingen die niet ten koste gaan van natuur, zoals meer ruimte voor water, herstel van natte natuur en het stoppen van grondwateronttrekking voor landbouw en industrie.

Het waterschap zet stappen in klimaatadaptatie, maar wij zien dat economische belangen nog te vaak zwaarder wegen dan ecologische noodzaak. In plaats van symptoombestrijding moet er meer aandacht komen voor de oorzaak van de problemen: ontbossing, verstening en intensieve landbouw. Wij pleiten voor échte natuurherstelmaatregelen, zoals het verhogen van grondwaterstanden en het versterken van de natuurlijke waterberging.

Waterkwaliteit: natuur en dieren onder druk

De waterkwaliteit in Brabantse Delta staat zwaar onder druk. We zijn één van de slechtst scorende waterschappen. Door mest, bestrijdingsmiddelen en industriële lozingen worden de normen die Europa stelt aan schoon water bij lange na niet gehaald. De [Kaderrichtlijn Water \(KRW\)](#) stelt als doel dat in 2027 alle wateren in Europa een “goede ecologische toestand” moeten hebben. We lopen echter ver achter op deze doelstellingen, en zonder drastische maatregelen dreigt Nederland deze deadline niet te halen.

Het waterschap moet veel ambitieuzer inzetten op het verbeteren van de waterkwaliteit. De Partij voor de Dieren pleit daarom voor:

- **Strengere aanpak van mestvervuiling:** de intensieve veehouderij veroorzaakt structurele waterverontreiniging door mest en ammoniakuitstoot. Dit leidt tot te veel stikstof en fosfaat in het water, wat de biodiversiteit schaadt.
- **Stoppen met het gebruik van chemische bestrijdingsmiddelen** in de landbouw en openbare ruimte, die schadelijk zijn voor waterdieren en insecten.
- **Aanpakken van industriële lozingen:** te veel bedrijven lozen nog steeds schadelijke stoffen in oppervlaktewater, vaak zonder voldoende zuivering. Het waterschap moet streng handhaven en bedrijven verplichten tot zuivere productieprocessen.
- **Herstellen van natuurlijke waterlopen** en verbeteren van ecologische verbindingzones, zodat wateren niet alleen schoon zijn, maar ook leefbaar voor fauna en flora, zodat een blijvende toename van biodiversiteit wordt gegarandeerd.

Opkomende bedreigingen: microverontreinigingen

Naast de bekende vervuilers zoals mest en bestrijdingsmiddelen zien we een zorgwekkende toename van **microverontreinigingen** in het water, zoals:

- **Medicijnresten:** geneesmiddelen die via urine en afvalwater in het milieu belanden, hebben een negatieve invloed op waterleven. Hormoonverstorende stoffen beïnvloeden de voortplanting van vissen en amfibieën.

- **Nurdles en microplastics:** kleine plastic deeltjes afkomstig van industriële productie en afbraak van zwerfafval worden door watervogels en vissen aangezien voor voedsel, met desastreuze gevolgen.
- **PFAS en andere ‘forever chemicals’:** deze nauwelijks afbreekbare chemicaliën stapelen zich op in het milieu en veroorzaken ernstige gezondheids- en milieuproblemen.

De Partij voor de Dieren dringt aan op strengere regels en effectieve maatregelen om deze verontreinigingen tegen te gaan. We willen dat het waterschap:

- **Meer inzet op zuivering aan de bron** in plaats van dure technische oplossingen achteraf en bij het vernieuwen van vergunningen strengere eisen stellen.
- **Samenwerkt met ziekenhuizen en farmaceutische bedrijven** om medicijnlozingen stop te zetten.
- **Actief beleid voert om plastic vervuiling te bestrijden**, bijvoorbeeld door strengere controle op o.a. industriële lozingen en meer bewustwordingscampagnes.

Stop met het bestrijden van dieren: leef samen met de natuur

In plaats van in harmonie met de natuur te werken, besteedt het waterschap jaarlijks miljoenen euro's aan het bestrijden van dieren die als 'probleemsoorten' worden bestempeld. Wij verzetten ons tegen deze dierenonvriendelijke aanpak en pleiten voor diervriendelijke alternatieven

- **Muskusratten** worden actief bestreden omdat ze graven in dijken en oevers. Maar het doden van deze dieren is geen duurzame oplossing. In

plaats daarvan moet het waterschap inzetten op preventieve maatregelen zoals natuurlijke oeverversterking en het creëren van alternatieve leefgebieden.

- **Uitheimse rivierkreeften** worden als een plaag beschouwd, maar het probleem ligt bij b.v. het ontbreken van natuurlijke vijanden door de verstoorde ecosystemen. Wij pleiten voor herstel van de natuurlijke balans, bijvoorbeeld door aanleggen van natuurlijke oevers, het bevorderen van roofvissen en andere predatoren in plaats van grootschalige verwijdering en doden.

De Partij voor de Dieren wil dat het waterschap stopt met het bestrijden en doden van dieren en in plaats daarvan investeert in natuurinclusieve oplossingen

Waterveiligheid: bouwen met de natuur

In een tijd waarin het risico op wateroverlast toeneemt, blijft het waterschap nog te veel inzetten op traditionele, technische oplossingen zoals dijkversterking en waterafvoer. De Partij voor de Dieren pleit juist voor natuurinclusieve maatregelen, zoals het herstel van natuurlijke moerasgebieden en het geven van meer ruimte aan de rivieren. Deze oplossingen zijn niet alleen duurzamer, maar dragen ook bij aan meer biodiversiteit en klimaatadaptatie. Bovendien zijn deze duurzame oplossingen (op lange termijn) gezonder en goedkoper.

3. Moties en amendementen

Alle amendementen en moties zijn op de website [Partij voor de Dieren Brabantse Delta](#) na te lezen.

Moties en amendementen uitgelicht:

21 februari [Onze assets rekenen op actie van het DB](#)

3 april [Strategische agenda met scherpte](#)

- 22 mei [Ophoging limiet voor voorbereidingskrediet naar 10 miljoen](#)
- 26 juni [Verstandig omgaan met generatieve AI](#)
- 26 juni [Illegale onttrekkingen bestraffen](#)
- 26 juni [Langdurige vernatting](#)
- 25 september [Actieplan landelijk PFAS-verbod](#)

4. Vragen

Alle vragen en de antwoorden over o.a. doden van dieren, nurdles, illegale onttrekkingen en ‘forever chemicals’ zoals [PFAS](#) zijn op onze website [Partij voor de Dieren Brabantse Delta](#) na te lezen.

- 1 februari [Stop ermee](#)
- 14 februari [Liefde voor pachtgronden waterschap](#)
- 20 maart [Levende bijvangst muskusrattenbestrijding](#)
- 22 maart [Doden van dieren in het kader van schadebestrijding](#)
- 11 april [Constructief meedenken en win-win oplossingen zoeken](#)
- 31 mei [Nurdles, duurzaam omgaan met water, VTH impuls](#)
- 9 september [TOV in Zundert — op weg naar een nieuw Westland](#)

5. Debatbijdragen

Op onze website [Partij voor de Dieren Brabantse Delta](#) staan de bijdragen die onze fractieleden hebben geleverd tijdens de vergaderingen van het Algemeen Bestuur (AB) Brabantse Delta en de commissievergaderingen in 2024. De waterschapsvergaderingen zijn live of terug te zien en/of luisteren via de website van [Brabantse Delta](#).

Debatbijdragen uitgelicht:

- 3 april [Nurdles, een lief woord voor plastic troep](#)
- 5 juni [Stop met doden van de bruine rat](#)
- 26 juni [Bijdrage kadernota over 4 eigen moties](#)
- 25 september [De rug rechten tegen PFAS](#)
- 18 december [Bijdrage over addendum RWP](#)

6. Media

Hieronder een overzicht van nieuwsberichten, opiniestukken en andere artikelen waarin Partij voor de Dieren Brabantse Delta is verschenen.

[Nieuwsanalyse – De machtsstrijd in Bouvigne kent alleen verliezers](#)

24 oktober 2024, Zuidwest Update

[Ook Kamer wil snel verbodslijst van belangrijkste PFAS-stoffen: ‘Kansen voor West-Brabant’](#)

17 oktober 2024, Zuidwest Update

[Waterschap zet kabinet onder druk: ‘Snel plan voor landelijk PFAS-verbod’](#)

26 september 2024, Zuidwest Update

[Waterschap Brabantse Delta in knoop met GLB](#)

14 april 2024, Halsterse Zuidwestkrant

[Het fantoomgevaar van de muskusrat: zinloze inzet op het verkeerde probleem](#)

6 april 2024, BN deStem

[Cor Gabriëls ontvangt oorkonde Partij voor de Dieren](#)

31 januari 2024, Internetbode

[PvdD oorkonde voor Cor Gabriëls](#)

30 januari 2024, BN deStem

7. Successen!

Wat hebben we bereikt?

Hoewel we als kleine fractie in het waterschap Brabantse Delta vaak tegen een conservatieve meerderheid opboksen, hebben we in 2024 belangrijke onderwerpen op de agenda gezet ([te lezen op onze website](#)):

- We hebben aandacht gevraagd voor de impact van bestrijdingsmiddelen, meststoffen en opkomende microverontreinigingen zoals PFAS, medicijnen en microplastics op waterkwaliteit.
- We hebben ons verzet tegen plannen die natuur en waterkwaliteit schaden, zoals grootschalige wateronttrekkingen.

- We blijven pleiten voor een ecologisch verantwoord waterbeheer waarin dierenwelzijn serieus wordt genomen.
- We hebben bezwaar gemaakt tegen de dieronvriendelijke bestrijding van muskusratten en rivierkreeften en pleiten voor natuurinclusieve alternatieven.
- We blijven de druk opvoeren om de doelen van de [Kaderrichtlijn Water \(KRW\)](#) te halen en ervoor te zorgen dat waterkwaliteit structureel verbetert, in plaats van uitstel en zwakke maatregelen.

Onze strijd is nog lang niet gestreden, maar de urgentie groeit. Met klimaatverandering, biodiversiteitsverlies en toenemende waterverontreiniging als grote uitdagingen moet het waterschap nu kiezen: blijven we inzetten op korte-termijnbelangen, of maken we de omslag naar een écht duurzaam en natuurinclusief waterbeheer?

Wij blijven ons inzetten voor dat laatste want er is geen Plan B voor Moeder Aarde!

Partij voor de Dieren Brabantse Delta

Cynthia Pallandt – Algemeen Bestuurslid/Fractievoorzitter

Ludo Maas – Algemeen Bestuurslid

Marinel van Walsum – Burgercommissielid

Indra Gesink – Burgercommissielid

Hanneke van Andel-van Diepeningen – Burgercommissielid

Claudia Bock – Burgercommissielid

Wim Jannes – Fractieondersteuner

Voor vragen, opmerkingen en verzoeken die specifiek over Waterschap Brabantse Delta gaan, kun je mailen naar c.pallandt@brabantsedelta.nl.

Voor vragen die niet over het waterschap gaan, maar wel te maken hebben met de regio (West-)Brabant, kun je contact opnemen met brabant@partijvoordedieren.nl.

< | v.l.n.r. Wim Jannes,
Marinel van Walsum,
Cynthia Pallandt,
Ludo Maas,
Hanneke van Andel-
van Diepeningen

< | Cynthia
Pallandt

^ | Indra Gesink (l),
Marinel van Walsum (r)

< | Claudia Bock

^ | Ludo Maas

